

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
УПРАВНИ СУД
19 У. 13743/22
Дана 14.10.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Управни суд, у већу састављеном од судија: Жељка Шкорића, председника већа, Маје Панић и мр Весне Чогурић, чланова већа, са судским саветником Михаилом Радосављевићем, као записничарем, одлучујући у управном спору по тужби тужилаца: АА из ..., ... и ББ из ..., ..., чији је заједнички пуномоћник Бранислав М. Белановић, адвокат из Београда, Бежанијских илегалаца 32, Нови Београд, поднетој против туженог Министарства финансија РС, ради поништаја решења туженог број: 465-02-03531/2021-07 од 02.02.2022. године, са заинтересованим лицима Републиком Србијом, заступаном преко законског заступника Државног правобранилаштва и ЈП “Путеви Србије” Београд, Булевар краља Александра 282, у правној ствари експропријације, након усмене јавне расправе одржане дана 12.10.2022. године, у нејавној седници већа одржаној дана 14.10.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

I Тужба **СЕ УВАЖАВА, ПОНИШТАВА** решење Министарства финансија РС, број 465-02-03531/2021-07 од 02.02.2022. године и предмет **ВРАЋА** туженом органу на поновно одлучивање.

II **ОБАВЕЗУЈЕ СЕ** тужени орган, Министарство финансија РС, да тужиоцима АА из ..., ... и ББ из ..., ..., надокнади трошкове управног спора у износу од 76.500,00 динара у року од 15 дана од дана пријема пресуде, са законском затезном каматом, од дана истека рока за добровољно извршење до коначне исплате.

III **ОДБИЈА СЕ** захтев заинтересованог лица Републике Србије за накнаду трошкова управног спора.

Образложење

Оспореним решењем, донетим у извршењу пресуде Управног суда број 24 У 16076/21 од 24.12.2021. године, одбијена је, као неоснована, жалба тужилаца изјављена на решење Одељења за имовинско-правне и стамбене послове, Управе Градске општине Нови Београд, број: I-465-114/21 од 16.04.2021. године. Ожалбеним решењем у тачки 1. диспозитива, експроприше се у потпуности уз накнаду пољопривредно земљиште у државној својини са правом коришћења физичких лица, и то катастарска парцела ... потес ... укупне површине 13 а, 61 м², коју чини њива III класе, површине 13 ха, 54 м², и њива IV класе површине 7 м², уписане у ЛН ... КО ..., на којима је као власник уписана Република Србија са обимом удела 1/1, а као корисници су уписани ББ из ..., ..., са обимом удела 3264/8235, АА из ..., са обимом удела 3264/8235 и ВВ из ..., ... бр. ..., са обимом удела 1707/8235, у корист Републике Србије, а за потребе Ј.П. "Путеви Србије", у циљу привођења намени земљиште урбанистичкој намени – ради изградње градске магистралне саобраћајнице Нови Београд – Сурчин са петљом "Сурчин југ" на државном путу I А реда А 1 (аутопут Е – 75 и Е – 70) кружне раскрснице на улици Војвођанска, продужетка саобраћајнице Јурија Гагарина, као и простора између ове две улице у складу са планом детаљне регулације подручја уз Виноградску улицу, са саобраћајном везом до аутопутске обилазнице ГО Нови Београд и Сурчин II фаза ("Сл.лист града Београда", бр. 53/19), за коју је јавни интерес утврђен решењем Владе Републике Србије 05 бр. 465-4296/2020-1 од 28.05.2020. године; у тачки 2. диспозитива одређено је да ће накнада за експроприсано земљиште бити предмет посебног поступка по правноснажности овог решења, а да се обавезује корисник експропријације да у року од 15 дана од дана правноснажности овог решења поднесе писмену понуду о облику и висини накнаде, а у смислу члана 56. став 2. Закона о експропријацији; у тачки 3. диспозитива одређено је да корисник експропријације стиче право да ступи у посед експроприсане непокретности даном правноснажности одлуке о накнади, односно даном закључења споразума о накнади за експроприсану непокретност.

У тужби, поднетој Управном суду дана 29.03.2022. године, допуњеној поднеском од 26.09.2022.године, тужиоци преко пуномоћника оспоравају законитост решења туженог органа, наводећи да је у побијаном решењу другостепени орган погрешно утврдио чињенично стање, односно није уопште утврдио чињенично стање на бази кога је могао да донесе правилну и на закону засновану одлуку, већ је у конкретном случају донео одлуку тако што је једноставно подржао становиште првостепеног органа. Указују да је пред првостепеним органом погрешно утврђено чињенично стање јер је предметно земљиште у поступку експропријације класификовано по врсти као пољопривредно земљиште, и погрешно примењено материјално право јер је извршена експропријација пољопривредног земљишта, иако је то земљиште искључиво градско-грађевинско земљиште. Истичу да су и првостепено и другостепено решење незаконита јер су донета супротно одредбама Закона о планирању и изградњи, и то одредби члана 83. став 1. и 2, као и члана 88. став 9. и члана 99. став 20. истог закона. Наводе да је тужени у поновном поступку, поступајући по налозима из пресуде Управног суда У 16076/21 од 24.12.2021. године, који су обавезујући за управне органе, одбио као неосновану жалбу тужилаца са образложењем да се приликом одлучивања руководио начелом поуздања прописаног чланом 63.

Закона о државном премеру и катастру јер је у катастру непокретности РГЗ уписано да су предметне катастарске парцеле пољопривредно земљиште. Тужиоци сматрају да су изнети наводи апсолутно неосновани и да нису у складу са важећим Законом о планирању и изградњи, као и да су и тужени и првостепени орган морали, на основу Закона о планирању и изградњи, да донесу решења у конкретној управној ствари, а не да се воде начелом поуздања у јавне књиге, односно да су морали да цене и примене члан 83. став 2. Закона о планирању и изградњи и да изврше експропријацију грађевинског земљишта, без обзира на чињеницу да орган надлежан за упис на непокретностима и правима на њима није спровео промену у јавној књизи о евиденцији непокретности и права. Даље наводе да се тужени, иако је Управни суд у својој пресуди У 16076/21 од 24.12.2021. године наложио да образложи због чега не прихвата правне разлоге наведене у жалби тужилаца, о те налоге оглушио као да исти не постоје. У прилог мишљењу да се предметно земљиште мора експроприсати као градско-грађевинско земљиште, тужиоци указују на одлуке Уставног суда број Уж-9026/2014 од 30.11.2016. године и број Уж-7785/2014 од 10.05.2017. године, пресуду Врховног касационог суда у Београду број Рев-3273/2019 од 14.10.2021. године, пресуду Апелационог суда у Нишу број Гж-1871/18 од 11.03.2019. године и пресуду Основног суда у Врању П-2263/17 од 01.12.2017. године, које је доставио у прилогу поднеска од 26.09.2022.године, у којима су изнети ставови да се предметно земљиште мора експроприсати као градско-грађевинско земљиште у ситуацији када је доношењем Плана детаљне регулације *ipso iure* извршена промена намене земљишта из пољопривредног у грађевинско, а да у складу са тим тужиоци имају право на правичну накнаду која не може бити нижа од тржишне вредности непокретности. Посебно указују да је суштинска материјална претпоставка за остваривање накнаде која не може бити нижа од тржишне, третирање одузетог земљишта у складу са његовим стварним статусом од стране надлежних органа, јер од тога зависи и висина накнаде за експроприсано земљиште, а како се у конкретном случају ради о градском-грађевинском земљишту, накнада за одузето земљиште мора бити одређена у висини тржишне вредности градског-грађевинског земљишта. Оспоравају и све наводе туженог и заинтересованих лица дате у одговорима на тужбу, наводећи да одговор туженог не садржи образложење и разлоге због којих се тужба оспорава, наглашавајући да се ради о чисто правном питању за које подносе доказе у, виду пресуда Управног суда донетих у предметима У 16076/21, У 20915/21, У 16077/21, У 20914/21, У 22652/21, У 20931/21, У 22651/21. Предлажу да суд тужбу уважи и поништи оспореног решења туженог органа, као и да обавезе туженог на накнаду трошкова управног спора, за састав тужбе са увећањем за заступање две странке у укупном износу од 24.750,00 динара, по АТ.

Тужени орган је у одговору на тужбу од 31.08.2022. године, остао при разлозима изнетим у обрзаложењу оспореног решења, истичући да тужилац у тужби није навео нове чињенице, нити је приложио нове доказе, и предложио је да суд тужбу одбије као неосновану.

У одговору на тужбу од 27.04.2022. године, заинтересовано лице ЈП “Путеви Србије” оспорило је тужбу у целости, указујући да је предметно земљиште уписано у катастар непокретности као пољопривредно, те је орган управе правилно

донео решење о експропријацији у складу са врстом и културом предметног земљишта, о чему као доказ достављају решење Врховног касационог суда Рев-3645/2020 од 25.03.2021. године, као и пресуду Врховног касационог суда Рев-3186/2017 од 27.04.2018. године. Како је поступак експропријације спроведен у потпуности у складу са Законом о експропријацији, предлаже да суд тужбу одбије као неосновану.

У одговору на тужбу од 04.05.2022.године, заинтересовано лице Република Србија, заступана преко законског заступника Државног правобранилаштва, оспорила је у целости наводе тужбе тужилаца наводећи да је оспорено решење у свему законито и правилно, предложила је да суд тужбу одбије као неосновану и да обавезе тужиоца на накнаду трошкова управног спора по АТ, а колико исти буду износили до окончања, а за састав одговора на тужбу у износу од 36.000,00 динара.

Управни суд је дана 12.10.2022. године одржао усмену јавну расправу применом одредби чл. 34. став 2. и 38. став 1. Закона о управним споровима ("Службени гласник РС", број 111/09), у присуству пуномоћника тужилаца, а у одсуству уредно позваног туженог органа и уредно позваних заинтересованих лица, сагласно одредби члана 38. истог закона.

Пуномоћник тужилаца је у речи на усменој јавној расправи остао код навода тужбе и у тужби истакнутом захтеву, као и навода изнетих у поднеску од 26.09.2022. године. Истакао је да у поновном поступку тужени орган доносећи оспорено решење није поступио по налогу из пресуде Управног суда У 16076/21, те да није дао било какве правне разлоге за немогућност примене члана 83. став 2. и члана 88. став 9. Закона о планирању и изградњи. Посебно апострофира члан 7. Закона о Уставном суду којим је одређено да су одлуке Уставног суда извршне, коначне и општеобавезујуће. Наглашава да је одлуком Уставног суда Уж 9026/2014 усвојена уставна жалба подносиоца и утврђено да је повређено право на имовину из члана 58. Устава из разлога што земљиште није експроприсано као грађевинско, нити је накнада исплаћена за такву врсту земљишта. Као и у поднеску од 26.09.2022. године, још једном је оспорио све наводе из датих одговора на тужбу туженог органа и заинтересованих лица. Предлога у допуну доказног поступка није имао. Предложио је да суд тужбу уважи и поништи оспорено решење. Трошкове управног спора тражио и определио по врсти и висини према трошковнику који је приложио.

Из списка предмета и образложења оспореног решења произлази да је заинтересовано лице ЈП "Путеви Србије" Београд дана 22.02.2021. године, поднело првостепеном органу предлог за експропријацију кп ... КО ..., површине 13а 61м2, ради изградње Градске магистралне саобраћајнице Нови Београд-Сурчин са петљом "Сурчин-југ" на државном путу IА реда А1 (Аутопут Е-75 и Е-70), кружне раскрснице на улици Војвођанска, продужетка саобраћајнице Јурија Гагарина, као и простора између те две улице. Уз предлог је достављено решење о утврђивању јавног интереса Владе Републике Србије 05 број: 465-4296/20 од 28.05.2020. године, лист непокретности број: ... КО ..., Програм пословања ЈП "Путеви Србије" за 2021. годину, решење Владе Републике Србије 05 број: 023-2139/2021 од 11.03.2021. године о давању сагласности на програм пословања, копија плана за предметну парцелу и План детаљне регулације подручја уз Виноградску улицу са саобраћајном везом до аутопутске обилазнице ГО Нови Београд и Сурчин II фаза. Након спроведеног поступка, у смислу

члана 12. Закона о посебним поступцима ради реализације пројеката изградње и реконструкције линијских инфраструктурних објеката од посебног значаја за Републику Србију, првостепени орган је утврдио да су испуњени сви законски услови прописани чланом 7. наведеног закона, па имајући у виду да је у питању јавни интерес који подразумева хитност у поступању, јер се ради о пројекту који је од значаја за Републику Србију, донео је ожалбено решење и одлучио као у диспозитиву истог.

Тужени је оспорено решење донео у извршењу пресуде Управног суда 24 У 16076/21 од 24.12.2021. године, и, с обзиром да су пресуде и ставови Управног суда обавезујући за управне органе, сагласно одредби члана 69. Закона о управним споровима, поново разматрајући жалбу тужилаца изјављену на првостепено решење, нашао је да жалба није основана. Полазећи од тога да су у поступку спровођења експропријације управни органи дужни да примењују одредбе Закона о експропријацији (“Службени гласник РС”, бр. 53/95, 23/01, 20/09 и 55/13-УС и 106/16-аутентично тумачење), поступајући по одредбама члана 31. тачка 2. Закона о експропријацији, те руководећи се начелом поуздања прописаног чланом 63. Закона о државном премеру и катастру, тужени је оценио да је првостепени орган, доносећи ожалбено решење правилно наведену парцелу експроприсао као пољопривредно земљиште, јер је био дужан да податке о непокретности препише из катастра непокретности. Стога се, по налажењу туженог, не могу прихватити наводи жалбе да се, из разлога примене Плана детаљне регулације подручја уз Виноградску улицу, са саобраћајном везом до аутопутске обилазнице ГО Нови Београд и Сурчин II фаза, којим је промењена намена предметног земљишта у грађевинско, у конкретном случају се ради о грађевинском земљишту, а не о пољопривредном, јер је у катастру непокретности предметно земљиште уписано као пољопривредно земљиште, указујући да ће врста земљишта бити од утицаја у поступку одређивања накнаде за експроприсану непокретност, јер корисник експропријације има обавезу да, сагласно члану 31. тачка 7. Закона о експропријацији, у року од 15 дана од дана правоснажности решења о експропријацији, Управи Градске општине Нови Београд поднесе писмену понуду о облику и висини накнаде за експроприсану непокретност, сходно намени земљишта. Стога је тужени, са позивом на одредбу члана 170. Закона о општем управном поступку, решио као у диспозитиву оспореног решења.

Законом о посебним поступцима ради реализације пројеката изградње и реконструкције линијских инфраструктурних објеката од посебног значаја за Републику Србију (“Службени гласник РС” бр. 9/20) прописано је да када је предмет експропријације неизграђено грађевинско земљиште на коме је уписано право јавне својине у корист Републике Србије или јединице локалне самоуправе, поступак се спроводи у односу на титулара права својине на земљишту (став 1.). Ако је на земљишту из става 1. овог члана уписано неко треће лице као корисник, том лицу припада накнада у складу са овим законом, законом којим се уређује експропријација и другим посебним законима (став 2.).

Одредбом члана 1. Закона о експропријацији (“Службени гласник РС”, бр.53/95, “Службени лист СРЈ”, бр.16/2001 и “Службени гласник РС”, бр.23/01...106/16), прописано је да се непокретности могу експроприсати или се својина на њима може ограничити само у јавном интересу утврђеном на основу закона, уз накнаду која не може бити нижа од тржишне, а чланом 4. истог закона прописано је да даном правоснажности

решења о експропријацији мења се сопственик на експроприсаној непокретности (потпуна експропријација).

Одредбом члана 70. Закона о експропријацији прописано је да права на непокретности у државној или друштвеној својини могу се решењем општинске управе одузети или ограничити и пренети на другог носиоца права непокретности у државној или друштвеној својини, ако то захтева јавни интерес (административни пренос).

Полазећи од изложеног чињеничног и правног стања ове правне ствари, Управни суд налази да је оспорено решење донето уз битну повреду одредаба правила поступка. Ово стога што из списка предмета произлази да је ожалбеним решењем предметна катастарска парцела експроприсана уз накнаду у корист Републике Србије, иако је у тренутку доношења ожалбеног решења, према подацима из катастра непокретности садржаним у ЛН ... КО ..., у које се поуздао и тужени орган, иста већ била у својини Републике Србије, са обимом удела 1/1. Наиме, одредбом члана 4. Закона о експропријацији прописано да се даном правоснажности решења о експропријацији мења сопственик на експроприсаној непокретности, па експропријација представља правни институт који, уз накнаду, дозвољава принудни прелаз непокретности из приватне у државну својину због општег интереса, док се права на непокретности која је у државној или друштвеној својини могу одузети или ограничити и пренети на другог носиоца права непокретности у државној или друштвеној својини, ако то захтева јавни интерес административним преносом, на основу одредбе члана 70. Закона о експропријацији, то суд налази да је диспозитив ожалбеног решења контрадикторан и нејасан, а одлука садржана у диспозитиву нема основ у законским одредбама. Код изложеног, а како је тужени орган у поступку по жалби прихватио решење првостепеног органа као правилно и законито, то је и сам, по оцени суда, повредио правила управног поступка садржан у одредби члана 141. став 3. и 4. Закона о општем управном поступку ("Службени гласник РС", број 18/16 и 95/18).

Са изложених разлога, налазећи да је оспореним решењем повређен закон на штету тужилаца, Управни суд је, након закључене усмене јавне расправе, применом одредаба члана 42. став 1. Закона о управним споровима, одлучио као у диспозитиву пресуде. Примедбе суда у погледу поступка изнете у овој пресуди обавезне су за тужени орган, у смислу одредбе члана 69. став 2. Закона о управним споровима.

Одлуку као у ставу II диспозитива ове пресуде Управни суд је донео на основу одредби чланова 67. и 74. Закона о управним споровима, а сходном применом чл. 151. и 153. Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС" бр. 72/11...18/20), имајући у виду успех тужилаца у овом спору. Трошкови обухватају нужне издатке тужилаца за накнаду адвокату за састав тужбе у износу од 16.500,00 динара и приступ на расправу у износу од 18.000,00 динара, као и за састав поднеска од 26.09.2022. године, у износу од 24.750,00 динара, у складу са Тарифом о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката ("Службени гласник РС" бр. 121/12..37/21), који су увећани за 50% за заступање више странака, у складу са Тарифним бројем 46. наведене Тарифе, а у границама захтева истакнутог на усменој јавној расправи. Применом одредби чл. 277. став 1., 278. и 324. Закона о облигационим односима ("Сл. лист СФРЈ", бр. 29/78...57/89 и "Сл. лист СРЈ", бр. 31/93...44/99) тужиоцима је досуђена и законска затезна камата, у

складу са одредбом члана 3. Закона о затезној камати (“Сл. гласник РС”, бр. 119/12), и то од истека рока за добровољно испуњење обавезе, који у овом случају износи 15 дана од дана пријема пресуде од стране туженог органа, па до исплате.

Одлуку као у ставу III ове пресуде Управни суд је донео на основу чл. 66., 67. и 74. Закона о управним споровима и чл. 153. Закона о парничном поступку, имајући у виду успех заинтересованог лица Републике Србије у овом управном спору.

ПРЕСУЂЕНО У УПРАВНОМ СУДУ
дана 14.10.2022. године, 19 У 13743/2022

Записничар
Михаил Радосављевић, с.р.

Председник већа - судија
Жељко Шкорић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Дејан Ђурић

МП